

Beleid uitoefening aandeelhoudersrechten

In overeenstemming met de Wet stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen (“Wet NLFI”) oefent NLFI haar aandeelhoudersrechten uit op een wijze die haar belangen beschermt en lange termijn waardecreatie bij de deelnemingen stimuleert. NLFI is een grootaandeelhouder, maar in strikte zin geen institutionele belegger. Desalniettemin kan de werkwijze van NLFI ten aanzien van de deelnemingen omschreven worden als de werkwijze van een betrokken, met een institutionele belegger te vergelijken aandeelhouder, waarbij de statutaire rollen van de raden van bestuur en raad van commissarissen worden gerespecteerd. NLFI wenst als aandeelhouder van enkele financiële instellingen duurzaam en verantwoord ondernemen vorm te geven. Daarbij besteedt NLFI de nodige aandacht aan het goed functioneren van de corporate governance van haar deelnemingen. In aansluiting op de statuten heeft NLFI met haar deelnemingen nader afspraken vastgelegd over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de in de statuten opgenomen regelingen.¹

In de statuten van NLFI is onder meer vastgelegd dat bij de uitoefening van de aan de aandelen verbonden rechten NLFI zich primair richt naar het financieel-economisch belang van de certificaathouder, daarbij rekening houdend met de belangen van de vennootschap, de met haar verbonden onderneming en de daarbij betrokken werknemers. Dit brengt onder meer mee, aldus die statutaire bepaling, dat NLFI bewaakt dat de vennootschappen een verantwoorde ondernemingsstrategie voeren, die in lijn is met een commercieel verantwoorde bedrijfsvoering en de geldende regels voor goed ondernemingsbestuur (corporate governance). Daarnaast is statutair ook vastgelegd dat NLFI de aan de aandelen verbonden rechten op een zodanige wijze uitoefent dat de deelnemingen zelfstandig hun commerciële strategie kunnen bepalen en de dagelijkse bedrijfsvoering kunnen uitoefenen, dat geen sprake is van coördinatie van het commerciële beleid van de deelnemingen en dat tussen hen geen concurrentiegevoelige informatie wordt uitgewisseld.²

NLFI is er van overtuigd dat op de middellange- en lange termijn de continuïteit en het succes van haar deelnemingen door betrokken aandeelhouderschap beter gewaarborgd wordt. Hierbij neemt NLFI de belangen van alle stakeholders mee waarbij het aandeelhoudersbelang in de zin van lange termijn waardecreatie leidend is. De wijze waarop NLFI de aandeelhoudersrechten uitoefent sluiten aan bij relevante codes voor corporate governance, zoals die van het International Corporate Governance Network (ICGN) en bij de best practices van Eumedion, het samenwerkingsverband van Nederlandse institutionele beleggers op het gebied van Corporate Governance.

Op basis van het voorgaande streeft NLFI de volgende gerelateerde doelstellingen na bij de uitoefening van haar aandeelhoudersrechten:

- behartigen van de belangen van de staat der Nederlanden;
- bewaken en stimuleren van een goede corporate governance van de deelnemingen;
- verbeteren van de lange termijn waardecreatie voor alle *stakeholders*; en het
- verbeteren van het duurzame profiel van de deelnemingen.

¹ Zie nader het jaarverslag van NLFI over 2015, bladzijde 5 en verder.

² Artikel 3.2 van de statuten van NLFI.

Dialogo

NLFI is ervan overtuigd dat een actieve dialoog met haar deelnemingen van grote waarde kan zijn bij de uitoefening van haar aandeelhoudersrechten en het nastreven van de hiervoor beschreven doelstellingen. De actieve dialoog die NLFI voert met haar deelnemingen heeft naast de lange termijn strategie, betrekking op financiën en risicomanagement, de organisatie van de aandeelhoudersvergadering, de samenstelling van het bestuur, beloning en maatschappelijk verantwoord ondernemen (ESG).³ NLFI vraagt van haar deelnemingen commitment op een robuust corporate governance-beleid en -systeem waarbij ook rekening wordt gehouden met strategisch relevante risico's en kansen met betrekking tot duurzaamheid.

Ministerie van Financiën

In de Wet stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen is vastgesteld dat het nemen van principiële of zwaarwegende beslissingen die samenhangen met de taakuitoefening van NLFI is onderworpen aan de voorafgaande instemming van de minister van Financiën. Dit is ook tot uitdrukking gebracht in de statuten van NLFI.

De minister kan NLFI ter zake van dergelijke beslissingen een bindende steminstructie kan geven. De minister zal voor het geven van een steminstructie dienen te beoordelen in hoeverre een steminstructie in overeenstemming is met de wettelijke en statutaire bevoegdheden van de aandeelhouder. NLFI zal niet handelen in strijd met een gegeven steminstructie. In artikel 4, derde lid, van de wet NLFI is een opsomming gegeven van principiële en/of zwaarwegende besluiten waarbij de minister instemmingsrecht heeft. Als zwaarwegende of principiële beslissingen worden volgens de genoemde wettelijke bepaling in elk geval aangemerkt:

- beslissingen over beloningen bij een van de vennootschappen, voor zover die samenhangen met de taakuitoefening van de stichting administratiekantoor⁴;
- beslissingen die wezenlijke gevolgen hebben voor de zeggenschap, het risico en het kapitaalbeslag van de Staat; en
- beslissingen waarbij wordt afgeweken van een door de minister van Financiën aan NLFI bekend gemaakte strategie tot de verkoop van de aandelen, dan wel beslissingen die uitvoering van zo'n strategie bemoeilijken.

In onderling overleg kunnen NLFI en de minister besluiten om ook andere beslissingen als zwaarwegend of principiële aan te merken. Ook kan de minister NLFI aanwijzingen geven indien dit nodig is om internationale verplichtingen van de Staat na te leven of gevolg te geven aan aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer.⁵

³ Zie bijvoorbeeld het jaarverslag van NLFI over 2015, p. 10 e.v.

⁴ Gelet op de wettelijke en statutaire bevoegdheden gaat het hier om het goedkeuren als aandeelhouder van het beloningsbeleid zoals voorgesteld door de raad van commissarissen voor de raad van bestuur en de beloningen voor de raad van commissarissen.

⁵ Artikel 6 van de statuten van NLFI.

Corporate Governance Code

In 2009 is de door de commissie Frijns geactualiseerde Corporate Governance Code ("Code") gepubliceerd. De code is te zien als een gedragscode en bevat zowel principes als concrete bepalingen die de bij een vennootschap betrokken personen (onder andere bestuurders en commissarissen) en partijen (onder andere institutionele beleggers) tegenover elkaar in acht zouden moeten nemen. De principes kunnen worden opgevat als de moderne, en inmiddels breed gedragen, algemene opvattingen over goede corporate governance. In de Code heeft paragraaf IV.4 ("Verantwoordelijkheid van aandeelhouders") betrekking op institutionele beleggers. Hoewel NLFI formeel geen institutioneel belegger is streeft NLFI wel na zoveel als mogelijk compliant te zijn met de bepalingen van de Code die betrekking hebben op institutionele beleggers/ aandeelhouders. De desbetreffende bepalingen zijn onderverdeeld in twee principes, die elk zijn uitgewerkt in drie best practice bepalingen.

Het eerste principe ziet op institutionele beleggers.

Principe

Institutionele beleggers handelen primair in het belang van hun achterliggende begunstigden of beleggers en hebben een verantwoordelijkheid jegens hun achterliggende begunstigden of beleggers en de vennootschappen waarin zij beleggen om op zorgvuldige en transparante wijze te beoordelen of zij gebruik willen maken van hun rechten als aandeelhouder van beursvennootschappen.

Best practice bepalingen

IV.4.1 Institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeraars, beleggingsinstellingen, vermogensbeheerders) publiceren jaarlijks in ieder geval op hun website hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht op aandelen die zij houden in beursvennootschappen.

IV.4.2 Institutionele beleggers doen jaarlijks op hun website en/of in hun jaarverslag verslag van de uitvoering van hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht in het desbetreffende boekjaar.

IV.4.3 Institutionele beleggers brengen ten minste eenmaal per kwartaal op hun website verslag uit of en hoe zij als aandeelhouders hebben gestemd op algemene vergaderingen.

Toepassing best practices bepaling door NLFI

NLFI hanteert intern een stembeleid met betrekking tot de reguliere agendapunten. Daarnaast worden er soms ook punten op een aandeelhoudersvergadering in stemming gebracht waar het stembeleid niet in voorziet. Dit gaat dan veelal om (complexe) voorstellen die niet eenvoudig in een van tevoren gedefinieerd raamwerk te plaatsen zijn. De afweging hoe te stemmen op dergelijke agendapunten wordt door het bestuur van NLFI gemaakt na bestudering van de relevante stukken en in nauw overleg met de betrokken specialisten en waar nodig na overleg met het ministerie van Financiën. Gezien de bijzondere positie van NLFI, kiest NLFI er voor om het stembeleid niet openbaar te maken. Wel is NLFI achteraf transparant over de stembeslissing door per kwartaal de stembeslissing en toelichting te publiceren. Met betrekking tot de uitoefening van aandeelhoudersrechten zijn op de website van NLFI de volgende documenten beschikbaar:

- Verantwoording stemgedrag: Kwartaalrapportage waarin NLFI verantwoording aflegt over het stemgedrag (plus een toelichting daarop) op zowel AvA's, BAvA's en over genomen aandeelhoudersbesluiten buiten vergadering.

- Het jaarverslag: In het jaarverslag wordt jaarlijks verslag gedaan over de wijze waarop NLFi in het voorafgaand jaar haar aandeelhoudersrechten heeft uitgeoefend. NLFi licht in het jaarverslag o.a. het door haar gevoerde beleid ten aanzien van het uitoefenen van aandeelhoudersrechten toe. In het jaarverslag wordt onder meer toelichting geboden op de werkzaamheden van NLFi over het laatste jaar en een toelichting ('comply or explain') ten aanzien van de naleving of afwijking van de Code, de best practices van Eumedion alsmede het gebruik van aandeelhoudersbevoegdheden door NLFi zoals die zijn weergegeven in het handboek Corporate Governance van Eumedion.

Het tweede principe heeft betrekking op alle aandeelhouders.

Principe

Aandeelhouders gedragen zich ten opzichte van de vennootschap, haar organen en hun medeaandeelhouders naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid. Hieronder valt de bereidheid om een dialoog met de vennootschap en medeaandeelhouders aan te gaan.

Best practice bepalingen

IV.4.4 Een aandeelhouder oefent het agenderingsrecht slechts uit nadat hij daaromtrent in overleg is getreden met het bestuur. Wanneer een of meer aandeelhouders het voornemen heeft de agendering te verzoeken van een onderwerp dat kan leiden tot wijziging van de strategie van de vennootschap, bijvoorbeeld door het ontslag van één of meer bestuurders of commissarissen, wordt het bestuur in de gelegenheid gesteld een redelijke termijn in te roepen om hierop te reageren (de responstijd). Dit geldt ook voor een voornemen als hiervoor bedoeld dat strekt tot rechterlijke machtiging voor het bijeenroepen van een algemene vergadering op grond van artikel 2:110 BW. De desbetreffende aandeelhouder respecteert de door het bestuur ingeroepen responstijd in de zin van best practice bepaling II.1.9.

IV.4.5 Een aandeelhouder stemt naar zijn eigen inzicht. Van een aandeelhouder die gebruik maakt van stemadviezen van derden wordt verwacht dat hij zich een eigen oordeel vormt over het stembeleid van deze adviseur en de door deze adviseur verstrekte stemadviezen.

IV.4.6 Indien een aandeelhouder een onderwerp op de agenda heeft laten plaatsen, licht hij dit ter vergadering toe en beantwoordt hij zo nodig vragen hierover.

Toepassing best practices bepaling door NLFi

NLFi maakt geen gebruik van stemadviseurs. Elke stembeslissing wordt door het bestuur van NLFi genomen na bestudering van de relevante stukken en in nauw overleg met de betrokken specialisten en waar nodig na overleg met het ministerie van Financiën.

In het geval NLFi gebruikt wenst te maken van het agenderingsrecht, zal NLFi eerst in overleg treden met het bestuur van de vennootschap. De responstijd waar we rekening mee zullen houden is in overeenstemming met de wettelijke periode van 60 dagen (2:114a BW) en niet 180 dagen zoals de Code voorschrijft. NLFi vindt de periode van 60 dagen voldoende binnen de bestaande verhoudingen. NLFi wil voorkomen dat de periode van 180 dagen gebruikt wordt om het proces van agendering onnodig te belemmeren. Indien NLFi een onderwerp op de agenda van een algemene vergadering laat plaatsen, zal NLFi dit onderwerp ook toelichten tijdens de vergadering en vragen beantwoorden indien die gesteld worden.

NLFI kent geen securities lending programma en leent dus geen aandelen uit, anders dan voor eventuele stabiliseringstransacties in het kader van een beursintroductie. Het terughalen van aandelen om hierop te stemmen is dus niet aan de orde. NLFI stemt dus in beginsel op alle aandelen die zij houdt.